

7Н/1 204415
(1038)

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка»

Н. У. Чайка

**ТЫПАЛОГІЯ ЭЛІПСІСА
У СІНТАКСІЧНАЙ СІСТЭМЕ
БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ**

Манаграфія

Мінск
2012

Нацыянальная
бібліятэка
Беларусі

ЗМЕСТ

Дадатак А. Кампаненты семантычнай структуры канструкцый з эліпсісам дзеяслова.....	3
Дадатак Б. Прадуктыўнасць мадэлей канструкцый з эліпсісам дзеяслова	9
Б.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	10
Б.2. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	22
Б.3. Акцыянальныя тыпы	26
Б.4. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	37
Б.5. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	41
Б.6. Статальны тып.....	45
Б.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	47
Б.8. Рэляцыйны тып	49
Дадатак В. Частотнасць структурных тыпаў канструкцый з эліпсісам дзеяслова	51
В.1. Поліпрэдыкатыўны тып.....	52
В.2. Звышфразавы тып: самастойныя сінтаксічныя адзінкі ў структуры звышфразовага адзінства	63
В.3. Звышфразавы тып: эліптычныя і парцэляваныя канструкцыі ў структуры звышфразовага адзінства.....	76
В.4. Ускладнена-паратаксічны тып	84
В.5. Ускладнена-паўпрэдыкатыўны тып	89
<i>В.5.1. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі азначэннямі.....</i>	<i>89</i>
<i>В.5.2. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі акалічнасцямі</i>	<i>91</i>
В.6. Ускладнена-парэўнальны тып.....	94
В.7. Ускладнена-далучальны тып.....	96
В.8. Ускладнена-паратаксічны тып	98
<i>В.8.1. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (з устаўнымі канструкцыямі)</i>	<i>98</i>
<i>В.8.2. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (са звароткамі).....</i>	<i>101</i>
Дадатак Г. Кампенсаторныя семантычныя кампаненты ў канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	103
Г.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	104
Г.2. Акцыянальныя тыпы	110
Г.3. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	120
Г.4. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	122
Г.5. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	125
Г.6. Статальны тып.....	128
Г.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	130
Г.8. Рэляцыйны тып	132

Дадатак Д. Функцыянаванне канструкцый з эліпсісам дзеяслова	134
Д.1. Выражэнне прэдыкатыўных катэгорый у канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	135
<i>Д.1.1. Выражэнне катэгорыі тэмпаральнасці</i>	<i>135</i>
<i>Д.1.2. Выражэнне катэгорыі мадальнасці</i>	<i>142</i>
<i>Д.1.3. Выражэнне катэгорыі персанальнасці</i>	<i>149</i>
Д.2. Канструкцыйная поліфункцыянальнасць сінтаксем у парадыгме структурна-сінтаксічных мадыфікацый.....	155
<i>Д.2.1. Канструкцыйна-трансфармацыйныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем</i>	<i>155</i>
<i>Д.2.2. Канструкцыйна-катэгарыяльныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем</i>	<i>166</i>
<i>Д.2.3. Логіка-семантычныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем..</i>	<i>174</i>
Дадатак Е. Акт аб укараненні.....	177

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Г.5. ЭКЗИСТЭНЦЯЛЬНА-ЛАКАТЪУНЫ ТЫП

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Агульная семантыка	Паказчык семантыкі (кампанент семантычнай структуры)	Способ выражэння і форма	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Статальная лакалізацыя ў межах пра-сторавага арыенціра	Лакатыў	Назоўнік М. скл. адз. ліку	224	30 %	<i>А тут – незнаёмая госця на пыльным старым ды-ване</i> (Т. Бондар)
		Назоўнік М. скл. мн. ліку	138	19 %	<i>Аблога цішыні вакол. Абломак месяца ў аблоках</i> (Т. Бондар)
		Назоўнік Р. скл. адз. ліку	29	4 %	<i>Ля маці – дзеці: Лёдзя з мужам, Антось, Мікіта і Тамаш...</i> (Н. Гілевіч)
		Прыслоўе	242	32 %	<i>Я побач. // Я люблю</i> (Р. Баравікова)
		Займеннік В. скл. мн. ліку	21	3 %	<i>– Ганна – у вас</i> (І. Мележ)
		Займеннік М. скл. адз. ліку	89	12 %	<i>Знекуль выскачыў газік, // Пабег сургунём, // На ім – дзядзька Тамаш // З велічэзным снапом</i> (П. Броўка)
Усяго (ад агульнай колькасці)			743	60 %	

Агульная семантыка	Паказчык семантыкі (кампанент семантычнай структуры)	Способ выражэння і форма	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Статальная лакалізацыя па-за межамі прасторавага арыенціра	Лакатыў	Назоўнік Тв. скл. адз. ліку	139	23 %	<i>За беранском – чыстая вада. Глыбіня</i> (І. Мележ)
		Назоўнік Р. скл. адз. ліку	75	25 %	<i>Кля хаты – маладая грушка</i> (Б. Мікуліч)
		Назоўнік Тв. скл. мн. ліку	52	17 %	<i>І палкоўнікава постаць у яго перад вачыма</i> (П. Броўка)
		Прыслоўе	32	11 %	<i>Там, за снім, ціхім борам, – шмат засмучаных суніц</i> (А. Куляшоў)
Усяго (ад агульнай колькасці)			298	24 %	
Статальная лакалізацыя паміж прасторавымі арыенцірамі	Лакатыў	Назоўнік Р. скл. мн. ліку	84	43 %	<i>Дачку ж маю ты знаў, Мальвіну? // З дзіцяткам тут іх вечны сон. // Вось і прыходжу на магілу. // Унь агароджа між сасон</i> (Н. Гілевіч)
		Займеннік Р. скл. мн. ліку	113	57 %	<i>Сярод іх – мой няроўны почырк</i> (Р. Баравікова)
Усяго (ад агульнай колькасці)			197	16 %	
Усяго ілюстрацыйнага матэрыялу			1238	100 %	